

یازده قدم نزدیک تر (جلد اول)

امیر غنوی

(عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی)

www.ketab.ir

سرشناسه: غنوی، امیر، ۱۳۹۰-

عنوان و نام پدیدآور: پاورده قدم نزدیک / امیر غنوی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات کرا، ۱۳۹۰

مشخصات ظاهری: ج. ۱؛ ۲۱/۵، ۱۴/۰، م.

شابک دوره: ۰-۳۳-۷۲۳۲-۶۰۰-۸

شابک جلد اول: ۳-۳۲-۷۲۳۲-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: دعاها

موضوع: Prayers

موضوع: مناجات

موضوع: Monajat*

رده بندی کنگره: BP ۲۶۷/۸

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۷۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۰۰۱۵۶

پانزده قدم نزدیک تر (جلد اول)

امیر غنوی

انتشارات ذکر

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

شابک دوره: ۰-۳۳-۷۲۳۲-۶۰۰-۹۷۸

شابک جلد اول: ۰-۳۲-۷۲۳۲-۶۰۰-۹۷۸

تلفن مرکز فروش: ۰۲۵۳۷۷۱۲۳۲۸-۰۲۲-۹۱۲۷۴۶۱۰

تمامی حقوق این اثر محفوظ است.

پرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۴	۱. دعا
۱۴	مفهوم دعا
۱۵	اهمیت دعا
۱۶	جایگاه دعا
۱۹	دعای وحیانی
۲۰	حقیقت دعا
۲۳	اجابت
۲۴	خواسته‌های سزاوار
۲۶	موانع استجابیت
۲۷	۲. مناجات
۲۷	مفهوم
۲۸	مناجات و دعا
۲۹	اهمیت و اثر مناجات
۳۱	مناجات‌های پانزده گانه

۳۳.....	شیوه کار در تحلیل مناجات ها
۳۴.....	۳. مناجات خمسه عشر: طرحی از منازل سیر
۳۶.....	بحث نخست. اثبات صدور.....
۳۷.....	بحث دوم. اصالت عناوین مناجات ها
۳۸.....	بحث سوم. ترتیب مناجات ها
۳۹.....	بحث چهارم. ترتیب مفهومی عناوین.....
۴۸.....	بحث پنجم. سه سعودی در مضامین مناجات ها
۴۸.....	یک. مناجات سیر
۵۱.....	دو. مناجات شاکرین
۵۲.....	سه. مناجات خائفین
۵۳.....	چهار. مناجات راجین
۵۴.....	پنج. مناجات راغبین
۵۵.....	شش. مناجات شاکرین
۵۷.....	هفت. مناجات مطیعین
۵۸.....	هشت. مناجات مریدین
۶۰.....	نه. مناجات محبین
۶۱.....	ده. مناجات متوسلین
۶۲.....	یازده. مناجات مفتقرین
۶۳.....	دوازده. مناجات عارفین
۶۴.....	سیزده. مناجات ذاکرین
۶۵.....	چهارده. مناجات معتمنین
۶۷.....	پانزده. مناجات زاهدین

دفتر اول. مناجات تائین

بخش اول. توبه و تائب

۷۳.....	۱. من و ترجمه دعا
۷۶.....	۲. الف. معنا و حقیقت توبه
۷۸.....	۳. ب. زمر. های توبه
۸۰.....	۴. ج. مراتب توبه
۸۵.....	۵. د. مراتب توبه

بخش دوم. بررسی مناجات تائین

۹۰.....	۱. فراز اول. آنچه ما با خود کرده ایم
۹۶.....	۲. فراز دوم. بی پناهی ما و اینکه تائبان باید بسته ایم
۹۹.....	۳. فراز سوم. آنچه اکنون از ما ساخته است
۱۰۲.....	۴. فراز چهارم. نگرانی ها و دغدغه های ما از طاعت و پاسخ نشنیدن
۱۰۶.....	۵. فراز پنجم. خواسته های ما
۱۱۲.....	۶. فراز ششم. اینکه چرا او باید باز به سوی ما بازگردد و رستگار کند
۱۲۳.....	۷. فراز هفتم. شفاعت از او به او و توسل به او در نزد او
۱۲۹.....	۸. سخن آخر

دفتر دوم. مناجات شکوه کنندگان

۱۳۳.....	۱. مقدمه
----------	----------

بخش اول. مومن شاکی

- گفتار اول. موضوع شکوه های مومن ۱۳۹
- گفتار دوم. زمینه های شکوه ۱۴۱
- گفتار سوم. از توبه تا شکایت ۱۴۳
- گفتار چهارم. جایگاه شاکی در آیات و روایات ۱۴۴
- گفتار پنجم. شکوه در سنن صبر، شکر و رضا ۱۴۵

بخش دوم. مناجات شاکین

- متن و ترجمه دعاء ۱۴۸
- فرازهای دعا ۱۵۰
- فراز اول: شکایت از نفس ۱۵۱
- فراز دوم: شکایت از دشمن و شیطان ۱۶۸
- فراز سوم: شکایت از قلب قساوت زده و چشم بی انگیزش ۱۷۹
- فراز چهارم. اظهار ناتوانی و نیاز به حمایت او ۱۹۱
- فراز پنجم. خواسته ها ۱۹۴
- سخن آخر ۲۰۶

دفتر سوم. مناجات خائفین

بخش اول: خوف و خائف

- مقدمه ۲۱۱
- گفتار یکم. مفهوم شناسی خوف ۲۱۴
- گفتار دوم. حقیقت خوف از خدا ۲۱۶

۲۱۸	گفتار سوم. عوامل و زمینه ها
۲۲۰	گفتار چهارم. مراتب خوف
۲۲۲	گفتار پنجم. آثار خوف
۲۲۲	الف. آثار خوف خدا بر فرد
۲۲۵	ب. اثر خوف بر رابطه ها
۲۲۵	بطه بخدا
۲۲۷	ابطال ای ط سعی
۲۲۸	رابطه افراد دیگر
۲۲۹	گفتار ششم. علامت های خوف خدا

بخش دوم. مناجات خائفین

۲۳۵	متن و ترجمه دعاء
۲۳۸	فرازهای دعا
۲۳۹	فراز اول. دغدغه عذاب شدن به دست دوست
۲۴۷	فراز دوم. ترس از سرنوشت
۲۵۳	فراز سوم. ترس از سیاه رویی و گرفتاری به دست او
۲۵۷	فراز چهارم. خواسته ها
۲۵۹	فراز پنجم. ترس از هجران و سوختن
۲۶۳	فراز ششم. درخواست جوار و پناه
۲۷۳	سخن آخر
۲۷۵	منابع و مأخذ

مقدمه

دعای ما نشان می‌دهد که افق آرزوهایمان کجاست و به چه‌ها دل بسته‌ایم. بسیاری از ما نگاهی به او نداشته و سراغی از او نمی‌گیریم و خواسته‌ای در نزدش نداریم، دعا در این دل و بر این زبان جریانی ندارد که اگر بر زبان چیزی بیاید، دل در جای دیگری مشغول است.

گاهی نگاهمان به همین جاست و خواسته‌هایمان در همین سرای عالم، اما عجز خود را و محبت، سخاوت و قدرت او را باور داریم. اینجا است که توبه و عشق‌ها ما را به درگاه او می‌کشاند؛ به هنگام گرفتاری به سراغش می‌رویم و مدد می‌جوییم، اما با تغییر صحنه باز به زندگی خویش باز می‌گردیم و دست در گردن بت‌های رنگارنگ خویش می‌اندازیم. دعا حتی در این سطح هم زیباست که باوری را نشان می‌دهد و محبتی را.

گامی برتر آن جا است که باورهای تازه‌ای در دل ما خانه کرده، راه تازه‌ای یافته‌ایم و با دغدغه‌های ایمانی همراه شده‌ایم، اما این ایمان آن اندازه نیست که جای را بر شرک تنگ کند؛ هم او را می‌خواهیم و هم دیگران را. در این سطح نیز دعا حضوری پررنگ دارد. طرف خواسته‌هایمان هم دنیا را و هم آخرت را در خود جای می‌دهد. او دعا را جایی می‌توان تجربه کرد که جزا و همه از دل رفته‌اند و همه‌ی کارها و حرف‌ها زبانی است با او. جایی که علی^ک در دعای کمیل از آن خبر می‌دهد:

أَنْتَ عَمَّا كُنَّا نَعْبُدُكَ قُدْسِكَ وَأَعْظَمَ صِفَاتِكَ وَأَسْمَائِكَ أَنْ تَجْعَلَ أَوْقَاتِي مِنَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ نَكْرًا لِعَمُورِ خِدْمَتِكَ مَوْضُوعًا وَأَعْمَالِي عِنْدَكَ مَقْبُولَةً حَتَّى تَكُونَ أَعْمَالِي وَأَوْزَادِي كُلُّهَا رِزْقًا لِي فِي خِدْمَتِكَ سَرْمَدًا

او را به همه‌ی عظمت‌هایش سوگند می‌دهد که شب و روزش را با یاد او آباد کند و با خدمت او به وصال برساند و کارهایش را نزد او پذیرفته باشد تا جایی که همه کارها و حرف‌هایش نغمه‌ای واحد باشد و حالش در خدمت او زوال نگیرد.

گاهی به زبان می‌گوییم و به صراحت می‌گوییم، نه تمام حرف‌هایمان بوی عشق گرفته و می‌گوید که می‌خواهیم. افقی بالاتر در این دعا آمده است که در آن، همه‌ی کارها و حرف‌هایمان حدیث عشق می‌گوید و خواهش فردا می‌آید. در این سطح، نه فقط همه سخن‌ها و حرف‌ها، حرف اوست که کارها هم نغمه‌ی سلوک است و عرض نیاز.

بی‌گمان بخش عظیمی از گنجینه بزرگ روایی به ادعیه اختصاص دارد و این وسعت توجه، نشان از اهمیتی دارد که اولیاء دین به این نیاز و به این شیوه از بیان

داده‌اند؛ زمرمه‌ها و نغمه‌هایی که نیاز به سرکشیدن از زندان تنگ دنیا و تنفس در فضای خلوت و انس را پاسخ می‌دهد.

از این گنج را چندان که باید پاس نداشته و از گوهرهای آن بهره نگرفته‌ایم و این نا پاس و بی بهره‌گی گناهی است که همگان در آن شریک‌اند؛ چه آنانکه سراپا اشتیاق‌اند برای هر عرفان تازه و هر زمرمه‌ای که زندگی پرتکرار امروز را قابل تحمل‌تر کند؛ چه دگرانی که با این کلمات مأنوس‌اند ولی به کم قناعت کرده و به عمق این سخنان توجه ندارند و چه همانند مایی که نه آن اشتیاق را تجربه کرده‌اند و نه این انس را و چنان زندگی را می‌ورند که مجالی برای دعا و مناجات نمی‌بینند. دفترهای مناجات پرده‌گذاشته‌ای است برای گشودن راهی به آن گنج و چشاندن قطره‌ای از شهد مناجات. مناجات‌هایی که شور و حکمت را به آشتی رسانده و برای لحظه‌هایی عاشقانه‌های نیمی چون زبن العابدین (ع) را در گوش می‌خواند.

گفتگوی از مناجات خمسه عشر را نمی‌توان بدون بحث از دعا آغاز کرد؛ بحثی کوتاه که در آن اشاره‌وار از

مفهوم دعا،

اهمیت و جایگاه آن،

حقیقت دعا،

کندی اجابت،

آنچه باید خواست و

موانع استجاب آن سخن گفته خواهد شد. در ادامه به شکلی خاص از دعا

پرداخته می‌شود که مناجات نام گرفته است. در بحث از مناجات نیز باید به